

El lector com autor

Què és el millor d'escriure? El gaudi del procés. No ho fies a res més, a alguna cosa externa al mateix acte de l'escriptura. Escriure, el procés de l'escriptura és l'únic que, en l'ofici literari, està completament sota el control de l'autor —sí és que realment alguna cosa ho està. La resta són contingències que es poden propiciar però no mai assegurar. Si el que depèn de tu esdevé només un mitjà per a intentar aconseguir el que no en depèn, malbarataràs molt probablement allò que importa: gaudir del que fas, fer el que vols, ser-ne veritablement l'autor i no un mer instrument o vicari. Si escrius pensant en aconseguir el favor de molts lectors, en què voldran llegir ells, estàs perdent part de l'autoria i no és segur que estigues transferint-los-la, a ells. No pots saber si estàs encertant en oferir-los el que volen i has renunciat a fer el que hauries volgut fer. El que hauria de ser un plaer pot convertir-se en pressió i fer malbé procés i resultat. Deia Manuel Bauxauli en la presentació del seu darrer

llibre, *La cinquena planta*, que ell no vol ser un escriptor professional, i es comparava amb els pescadors. El pescador aficionat de cap de setmana pesca per plaer, perquè gaudeix fent-ho, perquè el distrau i li agrada. I si un cap de setmana no li abelleix —dic jo— no té per què pescar. El pescador professional pesca per obligació, li agrada o no.

Insinue potser que a l'hora d'escriure hem de prescindir de la consideració del lector? No, en absolut. Qui escriu vol ser llegit. L'anticipació del gaudi del lector fa fruit l'autor quan escriu. Agradar als lectors és un objectiu i una guia de l'escriptura. El lector és el col·laborador necessari, l'aliat i

el camarada, però no ha de ser el patró. Tampoc no es tracta de fer de l'ofici d'escriure una professió o no fer-la. Poder viure del que t'agrada fer és òbviament un goig. Sempre i quan el «poder viure» no anul·le el «t'agrada fer». I una manera que això passeés no fer el que t'agrada sinó el que creus que pot agradar, que l'autor esdevinga heterònom i subsidiari, que deixi de ser sincer. El lector no pot ser l'autor. Deixar-lo ser l'autor és escriure a cegues, anar a les palpentes i a rebolcons. Deixar de ser tu, fingir. Amb un inconvenient afegit: es tracta d'intentar seguir unes ordres o uns desitjos que, en realitat, només se suposen o intueixen. Renunciar a ser el teu amo per seguir les presumptes instruccions de ningú pot ser molt mal negoci.

Per tant i en resum: el problema no és escriure pensant en el lector, sinó escriure pensant només en què pot voler llegir. El problema no és pensar en ell, sinó vendre's.

Tobies Grimaltos